

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده

در یک نگاه

جوانان در آشنایی ازدواج یا زوجین جوان

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
68	اعطای وام ۲۰۰ میلیونی به زوجین جوان (زوج زیر ۲۵ سال و زوجه زیر ۲۳ سال) و وام ۱۴۰ میلیونی به زوجین با سنین بالاتر با ضمانت‌های آسان
16	افزایش ۷/۵ برابری حق عائله مندی به مدت ۵ سال
۷	تامین بودجه ایجاد و بهسازی خوابگاه‌های متاهلین در کلیه مراکز آموزش عالی برای دانشجویان زن و مرد بومی و غیربومی
8	تامین ۵۰٪ ودیعه مسکن ۷۰ متری شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر و ۱۰۰ متری سایر شهرها برای دانشجویان و طلاب
۶۹	اختصاص وام ۵۰ میلیون تومانی ودیعه، خرید یا ساخت مسکن برای زوجین بدون فرزند و فاقد مسکن با باز پرداخت ۱۰ ساله
۱۵	افزایش محدوده سنی در استخدام جدید یک سال به ازاء تاهل
۱۵	افزایش ۲٪ امتیاز در جذب و استخدام به ازای تاهل
37	توسعه فرهنگ واسطه‌گری با صدور مجوز مراکز فعال در امر انتخاب همسر با استفاده از ظرفیت موسسات فرهنگی و روحانیون
۳۶	تاسیس مراکز مشاوره مبتنی بر سبک زندگی ایرانی اسلامی در مراکز آموزش عالی
۳۳	تربیت و آموزش مهارت‌های سبک زندگی اسلامی و ازدواج در کلیه مقاطع تحصیلی و بسترهای یادگیری
33	آموزش مسائل تربیتی بلوغ و ازدواج به کادر آموزشی و اولیا بر اساس سبک زندگی اسلامی - ایرانی
...	فرهنگ سازی (مواد ۲۸، ۲۹، ۳۲، ۳۳، ...)

درمان زوجین نابارور و پیشگیری از ناباروری

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
43	تحت پوشش بیمه ای قرارگرفتن درمان تمامی زوج های نابارور
۴۱	تجهیز و راه اندازی یک مرکز تخصصی ناباروری سطح ۲ در دانشگاه علوم پزشکی و سطح ۳ در هر استان
42	تدوین دستورالعمل راهنمای بالینی پیشگیری و تشخیص درمان ناباروران با ادغام در شبکه بهداشت
65	اجرای آزمایشهای علمی در مورد مواد و فرآورده های وارداتی تراریخته موثر در ناباروری و رعایت ضوابط سازمان پدافند غیرعامل
۴۰	حمایت از شرکت دانش بنیان تولید اقلام و تجهیزات درمان ناباروری
40	اختصاص ۵% از اعتبارات توسعه علوم و فناوری های نو به تحقیقات بنیادی و تجاری سازی درمان ناباروری و ...
۴۰	اختصاص ۵% از تسهیلات و حمایت های صندوق نوآوری و شکوفایی به شرکت دانش بنیان فعال در این حوزه
41	اختصاص ۱۰% از بودجه طرح های نوآورانه جهاد دانشگاهی به طرح های درمان ناباروری و زایمان طبیعی
41	برطرف شدن کمبود نیروی متخصص با افزایش ظرفیت پذیرش دستیار تخصصی ناباروری ظرف مدت ۵ سال
41	برگزاری دوره تخصصی آموزشی با محتوای درمان ناباروری و ارجاعات مربوطه برای متخصصین زنان و مامایی
41	استقرار متخصصین طب سنتی در مراکز ناباروری
61	انتقال عوائد حاصل از جریمه و مصادره اموال مشارکت کنندگان در سقط غیرقانونی به خزانه جهت درمان ناباروری

حیات های دوران بارداری و شیردهی

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۵۳	پوشش بیمه ای آزمایش های مادر و جنین بر اساس ضوابط قانونی
49	ارتقای مهارت مامایی کشور و افزایش تعداد ماماها به ازای هر دو مادر یک ماما
45	پوشش بیمه ای خدمات سلامت زنان اعم از مراجعه به ماماها یا پزشکان
۴۴	تحت پوشش کامل قراردادن کلیه مادران در دوران بارداری و شیردهی تا پایان ۵ سالگی کودکان بر اساس آزمون وسع
۲۴	ارائه رایگان سبد تغذیه و بسته بهداشتی مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر ۵ سال بر اساس آزمون وسع
۵۰	ارتقای کیفیت مراقبتهای بارداری و زایمان طبیعی با راه اندازی پرونده الکترونیک یکپارچه
۴۷	در اختیار مادر گذاشتن قانون راهنمای حفظ و مراقبت جنین با توزیع در کلیه مراکز تحت پوشش وزارت بهداشت
۴۸	کاهش هزینه های روحی و روانی و اقتصادی دوران بارداری و جلوگیری از القای هرگونه ترس و هراس نسبت به بارداری
۵۳	اختیاری بودن غربالگری همراه با نظر پزشک متخصص
۵۳	استانداردسازی عملکرد ارائه دهندگان خدمات بارداری و سلامت مادر و جنین و ارزشیابی با صدور و لغو مجوز
۵۳	اصلاح روش های غربالگری و استاندارد سازی مقادیر مثبت و منفی کاذب نتایج آزمایشها و تعیین مسئولیت عاملین خدمت

تولد هر فرزند

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
11	پرداخت ۱ میلیون بلاعوض جهت سرمایه گذاری بورس بنام فرزندان متولد سال ۱۴۰۰ و بعد از آن
۹	افزایش ۲۵٪ سقف تسهیلات مسکن جهت خرید و ساخت و جعاله به ازای هر فرزند و افزایش دو ساله دوره بازپرداخت
۱۰	تسهیلات قرض الحسنه برای تولد فرزند اول تا پنجم و بالاتر به ترتیب از ۱۰ تا ۵۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه

تولد فرزند دوم به بعد

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۱۲	فروش بدون نوبت و بدون قرعه کشی خودروی ایرانی به قیمت کارخانه پس از تولد فرزند دوم به بعد به مادران
۱۰	تسهیلات قرض الحسنه برای تولد فرزند دوم ۲۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه

تولد چند قلوه

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
17	مرخصی زایمان ۱۲ ماه کامل برای مادران باردار دارای ۲ قلو و بیشتر
۱۰	تسهیلات قرض الحسنه برای تولد دوقلوها در زایمان اول تا پنجم و بالاتر به ترتیب از ۳۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه
۱۰	تسهیلات قرض الحسنه برای تولد سه قلوها در زایمان اول تا پنجم و بالاتر به ترتیب از ۶۰ تا ۱۵۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه
۱۰	تسهیلات قرض الحسنه برای تولد چهار قلوها در زایمان اول تا پنجم و بالاتر به ترتیب از ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه
۱۰	تسهیلات قرض الحسنه برای تولد پنج قلوها در زایمان اول تا پنجم و بالاتر به ترتیب از ۱۵۰ تا ۲۵۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه

تولد فرزند سوم به بعد

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۳	تامین زمین یا واحد مسکونی حداکثر ۲۰۰ متری به قیمت تمام شده با ۲ سال تنفس و ۸ سال قسط بندی پس از تولد فرزند سوم
۶۹	اختصاص وام ۱۵۰ میلیون تومانی ودیعه، خرید یا ساخت مسکن برای خانواده‌های فاقد مسکن با باز پرداخت ۲۰ ساله مشروط به تولد فرزند سوم به بعد در سال ۱۳۹۹ یا پس از آن
۲	امکان استفاده مجدد از امکانات دولتی تامین مسکن خانواده ها پس از تولد فرزند سه به بعد (سبز شدن فرم جیم)
۱۸	معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی به ازای فرزند ۳ به بعد ، هر فرزند ۱۵٪ مشروط به تصویب در بودجه سنواتی
۱۰	تسهیلات قرض الحسنه برای تولد فرزند سوم تا پنجم و بالاتر به ترتیب از ۳۰ تا ۵۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه
۱۴	حق بهره برداری زمین با هدف تولید و کشاورزی و اشتغال و تخفیف ۲۵٪ هزینه واگذاری با پنجاه درصد افزایش طول دوره بازپرداخت برای تولد فرزند ۳ به بعد
۱۵	افزایش سنوات خدمت به میزان یک سال به ازای هر فرزند پس از تولد فرزند سوم تا پنجم
۲۱	افزایش سوابق بیمه گذار زنان خانه دار روستایی و عشایری با تولد فرزند چهارم و پنجم به ازاء هر فرزند ۲ سال

خانواده‌های دارای فرزند

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۱۷	افزایش ۱۰۰٪ کمک هزینه اولاد هر ساله به مدت ۵ سال
۱۵	افزایش محدوده سنی در استخدام جدید به ازاء تاهل و برای هر فرزند از یک تا ۵ سال
۱۵	افزایش ۲٪ امتیاز در جذب و استخدام به ازای هر فرزند
۶۹	اختصاص وام ۸۰ میلیون تومانی ودیعه، خرید یا ساخت مسکن برای خانواده‌های فاقد مسکن با باز پرداخت ۱۰ ساله دارای یک فرزند
۶۹	اختصاص وام ۱۰۰ میلیون تومانی ودیعه، خرید یا ساخت مسکن برای خانواده‌های فاقد مسکن با باز پرداخت ۱۰ ساله دارای دو فرزند

خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۱۳	افزایش ۳ برابری یارانه فرزندان در خانواده‌های دهک‌های ۱ تا ۴ حداقل ۳ فرزندی غیر شاغل در دستگاه‌های دولتی
۲۱	تامین ۱۰۰٪ بیمه مادران خانه دار دارای ۳ فرزند و بیشتر روستایی و عشایری از طریق صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان و روستائیان
۱۵	عدم جواز تعدیل فرد دارای ۳ فرزند
۴	کاهش عوارض ساخت و ساز تا ۵۰٪ برای خانواده ۳ فرزند و تا ۷۰٪ برای خانواده ۴ فرزند و سایر تخفیفات
۶	اختصاص ۷۰٪ ظرفیت منازل مسکونی سازمانی به کارکنان فاقد مسکن با حداقل ۳ فرزند
۲۵	نیم بها شدن هزینه موزه‌ها و اماکن تاریخی فرهنگی ورزشی و سینماها برای مادران دارای ۳ فرزند و بیشتر به همراه خانواده
۲۵	تخفیف ۲۰٪ دوره‌های آموزشی تربیتی و هنری کانون پرورش فکری برای فرزندان خانواده‌های سه فرزندی

الف: حمایت از عموم مادران

حمایت از مادران

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
2	انتقال نیمی از مالکیت زمین یا واحد مسکونی به مادر
۱۲	فروش بدون نوبت و بدون قرعه کشی خودروی ایرانی به قیمت کارخانه پس از تولد فرزند دوم به بعد به مادران
۲۲	تامین فضای مناسب رفع نیاز نوزاد، کودک و مادر باردار جهت استراحت، شیردهی و نگهداری کودک در کلیه اماکن عمومی و دستگاهها
45	پوشش بیمه ای خدمات سلامت زنان اعم از مراجعه به ماماها یا پزشکان
۵۳	پوشش بیمه ای آزمایش های مادر و جنین بر اساس ضوابط قانونی
۴۴	تحت پوشش کامل قراردادن کلیه مادران در دوران بارداری و شیردهی تا پایان ۵ سالگی کودکان بر اساس آزمون وسع
۲۴	ارائه رایگان سبد تغذیه و بسته بهداشتی مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر ۵ سال بر اساس آزمون وسع
25	نیم بها شدن هزینه موزه ها و اماکن تاریخی فرهنگی ورزشی و سینماها برای مادران دارای ۳ فرزند و بیشتر به همراه خانواده

ب: حمایت از مادران غیرشاغل

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۱۳	افزایش ۳ برابری یارانه فرزندان در خانواده های دهک های ۱ تا ۴ حداقل ۳ فرزند غیر شاغل در دستگاه های دولتی
۲۱	تامین ۱۰۰% بیمه مادران خانه دار دارای ۳ فرزند و بیشتر روستایی و عشایری از طریق صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان و روستائیان
۲۱	افزایش سوابق بیمه گذار با تولد فرزند چهارم و پنجم به ازاء هر فرزند ۲ سال

پ: حمایت از مادران دانشجو و طبله

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۲۶	مرخصی یک نیم سال تحصیلی بدون احتساب در سنوات برای مادر باردار دانشجو یا طبله
۲۶	مرخصی یا میهمان شدن مادران دانشجو و طبله دارای فرزند زیر ۲ سال حداکثر تا ۴ نیم سال بدون احتساب در سنوات
۲۶	آموزش غیرحضوری و مجازی مادران دانشجو و طبله دارای فرزند زیر ۳ سال
۲۶	افزایش سهمیه سقف استاد راهنمایی برای استاد دارای دانشجوی باردار یا دارای فرزند شیرخوار
۲۶	موافقت با کاهش نوبت کاری شب مادران دانشجو دارای فرزند زیر ۲ سال
۲۷	کسر تعهدات قانون خدمات پزشکان و پیرا پزشکان به ازای هر فرزند ۶ ماه برای مادران
۲۷	گذراندن تعهدات قانون خدمات پزشکان و پیرا پزشکان در محل سکونت خود برای مادران
۲۷	تعویق تعهدات قانون خدمات پزشکان و پیرا پزشکان برای مادران باردار و دارای فرزند زیر دو سال تا ۲ سال

ت: حمایت از مادران شاغل

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
17	مرخصی زایمان ۹ ماه کامل و به درخواست مادر می تواند تا دو ماه آن قبل از تولد باشد
17	اعطای دورکاری به مادران باردار حداقل به مدت ۴ ماه
17	اختیاری بودن شیفت شب برای مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار تا ۲ سال و برای پدر تا ۱ ماهگی فرزند به جز در بخش خصوصی
22	تامین مهدکودک در هر دستگاه برای نگهداری کودکان مادران شاغل در دستگاه
15	عدم جواز تعدیل فرد دارای ۳ فرزند، مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار
17	کاهش سن بازنشستگی مادر به مدت یک سال به ازای تولد هر فرزند و برای تولد فرزند ۳ به بعد، یک و نیم سال

جهتگیری های اساسی

تسهیلات مسکن

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۳	تامین زمین یا واحد مسکونی حداکثر ۲۰۰ متری به قیمت تمام شده با ۲ سال تنفس و ۸ سال قسط بندی پس از تولد فرزند سوم
۶۹	اختصاص مبلغ ۱۵۰ میلیون تومان برای ودیعه و یا خرید مسکن خانواده فاقد مسکن دارای فرزند سوم با باز پرداخت ۲۰ ساله
۲	امکان استفاده مجدد از امکانات دولتی تامین مسکن خانواده ها پس از تولد فرزند سوم به بعد (سبز شدن فرم جیم)
۹	افزایش ۲۵٪ سقف تسهیلات مسکن جهت خرید و ساخت و جعاله به ازای هر فرزند و افزایش دو ساله دوره بازپرداخت
۴	کاهش عوارض ساخت و ساز تا ۵۰٪ برای خانواده ۳ فرزند و تا ۷۰٪ برای خانواده ۴ فرزند و سایر تخفیفات
۷	تامین بودجه ایجاد و بهسازی خوابگاههای متاهلین در کلیه مراکز آموزش عالی برای دانشجویان زن و مرد بومی و غیربومی
۸	تامین ۵۰٪ ودیعه مسکن ۷۰ متری دانشجویان در شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر و ۱۰۰ متری در سایر شهرها برای دانشجویان و طلاب
۶	اختصاص ۷۰٪ ظرفیت منازل مسکونی سازمانی به کارکنان فاقد مسکن با حداقل ۳ فرزند

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
68	اعطای وام ۲۰۰ میلیونی به زوجین جوان (زوج زیر ۲۵ سال و زوجه زیر ۲۳ سال) و وام ۱۴۰ میلیونی به زوجین با سنین بالاتر با ضمانت‌های آسان
۱۲	فروش بدون نوبت و بدون قرعه کشی خودروی ایرانی به قیمت کارخانه پس از تولد فرزند دوم به بعد به مادران
۱۶	افزایش ۱۰۰٪ کمک هزینه اولاد و ۵۰ درصدی حق عائله مندی هر ساله به مدت ۵ سال
۱۸	معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی به ازای فرزند ۳ به بعد ، هر فرزند ۱۵٪ مشروط به تصویب در بودجه سنواتی
11	پرداخت ۱ میلیون بلاعوض جهت سرمایه گذاری بورس بنام فرزندان متولد سال ۱۴۰۰ و بعد از آن
۱۳	افزایش ۳ برابری یارانه فرزندان در خانواده های دهک های ۱ تا ۴ حداقل ۳ فرزندی غیر شاغل در دستگاه های دولتی
۱۰	تسهیلات قرض الحسنه برای تولد فرزند اول تا پنجم به ترتیب از ۱۰ تا ۵۰ میلیون تومان با تنفس شش ماهه
۹	افزایش ۲۵٪ سقف تسهیلات مسکن جهت خرید و ساخت و جعاله به ازای هر فرزند و افزایش دو ساله دوره بازپرداخت
۲۰	تشویق سالانه شاغلین به ازای ازدواج یا تولد هر فرزند در روز ملی جمعیت توسط دستگاه
۴۶	پرداخت کارانه به کارکنان نظام سلامت برای تولد فرزند اول به بعد با افزایش پلکانی در جمعیت تحت پوشش

تسهیلات شغلی

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
15	عدم جواز تعدیل نیروی کار دارای ۳ فرزند، مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار
۱۵	افزایش محدوده سنی در استخدام جدید به ازاء تاهل و برای هر فرزند از یک تا ۵ سال
۱۵	افزایش ۲٪ امتیاز در جذب و استخدام به ازای تاهل و هر فرزند
17	مرخصی زایمان ۹ ماه کامل و به درخواست مادر می تواند تا دو ماه آن قبل از تولد باشد
17	اعطای دورکاری به مادران باردار حداقل به مدت ۴ ماه
۱۶	افزایش ۱۰۰٪ کمک هزینه اولاد و ۵۰ درصدی حق عائله مندی هر ساله به مدت ۵ سال
17	مرخصی زایمان ۱۲ ماه کامل برای مادران باردار دارای ۲ قلو و بیشتر
17	اختیاری بودن نوبت کاری شب برای مادران باردار و دارای فرزند شیرخوار تا ۲ سال و برای پدر تا ۱ ماهگی فرزند بجز بخش خصوصی
22	تامین مهدکودک در هر دستگاه برای نگهداری کودکان مادران شاغل در دستگاه
15	افزایش سنوات خدمت به میزان یک سال به ازای هر فرزند پس از تولد فرزند سوم تا پنجم
17	کاهش سن بازنشستگی مادر به مدت یک سال به ازای تولد هر فرزند و برای تولد فرزند ۳ به بعد، یک و نیم سال
۱۴	حق بهره برداری زمین با هدف تولید و کشاورزی و اشتغال با تخفیف ۲۵٪ هزینه واگذاری و پنجاه درصد افزایش دوره بازپرداخت برای تولد فرزند ۳ به بعد
۴۶	پرداخت کارانه به کارکنان نظام سلامت برای تولد فرزند اول به بعد با افزایش پلکانی در جمعیت تحت پوشش

خدمات اجتماعی

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۲۴	ارائه رایگان سبد تغذیه و بسته بهداشتی مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر ۵ سال بر اساس آزمون وسع
37	توسعه فرهنگ واسطه گری با صدور مجوز مراکز فعال در امر انتخاب همسر با استفاده از ظرفیت موسسات فرهنگی و روحانیون
۳۶	تاسیس مراکز مشاوره مبتنی بر سبک زندگی ایرانی اسلامی در مراکز آموزش عالی
۲۲	تامین فضای مناسب جهت رفع نیازهای نوزادان، کودکان، و مادران باردار جهت استراحت، شیردهی و نگهداری کودکان در کلیه اماکن عمومی و دستگاه ها
25	نیم بها شدن هزینه موزه ها و اماکن تاریخی فرهنگی ورزشی و سینماها برای مادران دارای ۳ فرزند و بیشتر به همراه خانواده
۲۳	توسعه و تجهیز کمی و کیفی شیرخوارگاه ها تا ۱/۵ برابر سطح فعلی
23	تامین و واگذاری زمین با اجاره ۹۹ ساله و غیر قابل تغییر کاربری به خیریه ها و سازمان های متقاضی تاسیس شیرخوارگاهها
۲۳	برنامه ریزی و نظارت بر محتوای تربیتی و آموزشی و ابعاد معنوی و مذهبی در شیرخوارگاهها

حمایت از گروه های مردمی

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۳۰	اختصاص ۳۰٪ از بودجه حمایتی دستگاه ها به سازمانهای مردم نهاد جمعیت و تسهیلگر ازدواج
۳۲	اختصاص یک سوم ظرفیت تبلیغات محیطی به موضوع فرزندآوری و جمعیت با تخصیص ۴۰ درصد آن به گروههای مردمی
۳۰	تدوین برنامه جامع حمایت از فعالین مردمی حوزه فرزندآوری و تسهیل ازدواج توسط سازمان تبلیغات اسلامی
23	تامین و واگذاری زمین با اجاره ۹۹ ساله و غیر قابل تغییر کاربری به خیریه ها و سازمان های متقاضی تاسیس شیرخوارگاهها

تسهیلات آموزشی

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۲۶	مرخصی یک نیم سال تحصیلی بدون احتساب در سنوات برای مادر باردار دانشجو یا طلبه
۲۶	مرخصی یا میهمان شدن مادران دانشجو و طلبه دارای فرزند زیر ۲ سال حداکثر تا ۴ نیم سال بدون احتساب در سنوات
۲۶	آموزش غیرحضوری و مجازی مادران دانشجو و طلبه دارای فرزند زیر ۳ سال
۲۶	موافقت با کاهش نوبت کاری شب مادران دانشجو دارای فرزند زیر ۲ سال
۲۶	افزایش سهمیه سقف استاد راهنمایی برای استاد دارای دانشجوی باردار یا دارای فرزند شیرخوار
۲۷	کسر تعهدات قانون خدمات پزشکان و پیرا پزشکان به ازای هر فرزند ۶ ماه برای مادران
۲۷	گذراندن تعهدات قانون خدمات پزشکان و پیرا پزشکان در محل سکونت خود برای مادران
۲۷	تعویق تعهدات قانون خدمات پزشکان و پیرا پزشکان برای مادران باردار و دارای فرزند زیر دو سال تا ۲ سال
۲۵	تخفیف ۲۰٪ دوره های آموزشی تربیتی و هنری کانون پرورش فکری برای فرزندان خانواده های سه فرزندی

اصلاح و تحول در متون و برنامه‌های آموزشی و پژوهشی

الف: برنامه‌های آموزش عمومی

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۳۳	آموزش مهارت‌های سبک زندگی اسلامی در کلیه مقاطع تحصیلی در اجرای سند تحول بنیادین آ.پ.
33	اضافه کردن محتوای آموزشی در کتب درسی در راستای بندهای سیاست‌های کلی جمعیت و خانواده
33	آموزش مسائل تربیتی بلوغ و ازدواج به کادر آموزشی و اولیا بر اساس سبک زندگی اسلامی - ایرانی
33	تربیت دبیران متاهل و متعهد برای تدریس درس مدیریت خانواده و سبک زندگی
34	ایجاد و گسترش رشته‌های متناسب با نقش خانواده و زن در دانشگاه‌ها و مقطع متوسطه
35	فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی برای دانشجویان و کادر دانشگاه‌ها همراه با حذف محتوای آموزشی مخالف فرزندآوری
۳۸	قانونی کردن آموزشهای اخلاقی، حقوقی، روانشناختی و سلامت باروری حین ازدواج
38	تاخیر در زمان برگزاری آموزشهای حین ازدواج تا زمان تحویل سند رسمی ازدواج جهت آرامش زوجین و اثربخشی آموزشها

ب: برنامه‌های آموزشی بهداشت و درمان

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۴۱	برگزاری دوره تخصصی آموزشی با محتوای درمان ناباروری و ارجاعات مربوطه برای متخصصین زنان و مامایی
۴۶	آموزش دانشجویان علوم پزشکی و کارکنان با رویکرد افزایش رشد جمعیت و تاکید بر اثرات مثبت باروری، زایمان طبیعی
۴۶	تغییر، اصلاح، تکمیل و بروز رسانی علمی متون در راستای تبیین مضرات مادی و معنوی سقط جنین، عوارض داروهای ضد بارداری
۴۶	بازآموزی و تربیت کارکنان بهداشت و درمان جهت آموزش مراجعین در تمامی بازه‌ی سنی باروری
۵۰	برقراری نظام تضمین مهارت آموزشی کیفیت خدمات بارداری و زایمان در قالب کارگروهی ماماها، پزشکان و متخصصان
۵۰	افزایش پذیرش دستیار زنان و زایمان متناسب با سهمیه مناطق با اولویت مناطق محروم
۴۷	در اختیار مادر گذاشتن قانون راهنمای حفظ و مراقبت جنین با توزیع در کلیه مراکز تحت پوشش وزارت بهداشت
۵۰	آموزش مادران جهت آمادگی زایمان طبیعی

پ: پژوهش

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
39	اختصاص حداقل ۵٪ از اعتبارات پژوهشی دستگاهها به پژوهش‌های مرتبط با خانواده و فرزندآوری و رشد جمعیت
40	اختصاص ۵٪ از اعتبارات توسعه علوم و فناوریهای نو به تحقیقات بنیادی و تجاری‌سازی درمان ناباروری، فرزندآوری و سلامت مادر
41	اختصاص ۱۰٪ از بودجه طرح‌های نوآورانه جهاد دانشگاهی به طرح‌های درمان ناباروری و زایمان طبیعی
39	حمایت ویژه از پایان‌نامه‌های دانشگاهی و حوزوی مرتبط با اولویت‌های پژوهشی ستاد ملی جمعیت

فرهنگ‌سازی

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۲۹	اختصاص حداقل ۱۰٪ بودجه برنامه های تولیدی و فیلم برای تولید محتوا با محوریت افزایش و جوانی جمعیت
28	تولید فیلم، سریال، تبلیغات بازرگانی، برگزاری جشنواره و نمایشگاه ازدواج آسان و فرزندآوری و عوارض پیشگیری و سقط جنین
۳۰	اختصاص ۳۰٪ از بودجه حمایتی دستگاه ها به سازمانهای مردم نهاد جمعیت و تسهیلگر ازدواج
۳۲	اختصاص یک سوم ظرفیت تبلیغات محیطی به موضوع فرزندآوری و جمعیت با تخصیص ۴۰ درصد آن به گروههای مردمی
19	اهدای جایزه سالیانه ملی جوانی جمعیت بر اساس شاخص اثرگذاری بر رشد ازدواج و فرزندآوری در جامعه مخاطب
۲۰	تشویق سالانه کارکنانی که ازدواج کرده یا صاحب فرزند شده در روز ملی جمعیت
28	ممنوعیت تولید و پخش هرگونه محتوای مغایر با سیاست های کلی جمعیت
28	ممنوعیت پخش آگهی بازرگانی و تبلیغات محیطی و مجازی در ترویج تجردزدایی و فرزند کمتر
28	افزایش زمان پخش آگهی با خانواده سه فرزندی و بیشتر
28	تدوین برنامه های تلویزیونی مطالبه گری اجرای قانون جوانی جمعیت
28	نظارت بر تولیدات محتوای فضای مجازی و فیلم و سریال و تئاتر محصولات نمایش خانگی و نشر آثار
28	تغییر نمادها و تصاویر با موضوع حمایت از مادران و تعدد فرزندان و درج مناسب بر کالاها ، مطبوعات و محصولات فرهنگی
28	تدوین پیوست فرهنگی متناسب با سیاست های جمعیت توسط کلیه دستگاهها
۴۸	کاهش هزینه های روحی و روانی و اقتصادی دوران بارداری و جلوگیری از القای هرگونه ترس و هراس نسبت به بارداری

بهبود کیفیت زایمان طبیعی و تسهیلات ویژه برای آن

ماده	خلاصه تسهیلات اعطایی یا تدابیر قانونی
۵۰	توسعه زایمان های بدون درد به میزان سالانه ۵% با تجهیز بیمارستانها و کادر متخصص به عنوان شاخص اعتبار سنجی
۵۰	اختصاص ۵% بودجه عمرانی به بهبود کیفیت محیط زایشگاهی
41	اختصاص ۱۰% بودجه طرح نواورانه به طرح های درمان ناباروری و زایمان طبیعی
۵۰	تاثیردهی نظرسنجی مادران در مورد اعضای کادر درمان مرتبط با زایمان در محاسبه و پرداخت کارانه به آنان
۵۰	اصلاح تعرفه ها و کارانه در جهت افزایش زایمان طبیعی
۴۹	زایمان طبیعی رایگان در بیمارستان های دولتی برای همه افراد
۵۰	آموزش مادران جهت آمادگی زایمان طبیعی
۵۰	افزایش پذیرش دستیار زنان و زایمان متناسب با سهمیه مناطق با اولویت مناطق محروم
۵۰	ارتقای کیفیت مراقبتهای بارداری و زایمان طبیعی با راه اندازی پرونده الکترونیک یکپارچه
۵۰	کاهش سالانه ۵% میزان زایمان غیرطبیعی در وزارت بهداشت و اعتبار سنجی بیمارستان از این طریق
۴۶	آموزش دانشجویان علوم پزشکی و کارکنان با رویکرد افزایش رشد جمعیت و تاکید بر اثرات مثبت زایمان طبیعی

سقط جنین و غربالگری

الف: تدابیر کلی

ماده	تسهیلات اعطایی و تدابیر قانونی
28	تولید فیلم، سریال، تبلیغات بازرگانی، برگزاری جشنواره و نمایشگاه تبیین عوارض پزشکی، روانشناختی، فرهنگی و اجتماعی سقط جنین
46	تغییر، اصلاح، تکمیل و بروز رسانی علمی متون در راستای تبیین مضرات مادی و معنوی سقط جنین و عوارض داروهای ضد بارداری
47	در اختیار مادر گذاشتن قانون راهنمای حفظ و مراقبت جنین با توزیع در کلیه مراکز تحت پوشش وزارت بهداشت
54	استقرار سامانه ثبت کلیه اطلاعات مراجعین باروری و بارداری، سقط و دلائل آن و نحوه زایمان
1	پایش جامع وضعیت سقط جنین در کشور بر اساس جمع بندی گزارش‌های دستگاه‌های ذی‌ربط و پژوهش‌های مرتبط
35	فعالیت های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی برای دانشجویان و کادر دانشگاه ها در تبیین حرمت سقط جنین

ب: سخط جنایی

ماده	تسهیلات اعطایی و تدابیر قانونی
56	جرم انگاری سقط جنین بدون دلایل پزشکی موجه و تعیین مجازات موثر برای آن
56	ابطال پروانه فعالیت پزشک یا ماما یا دارو فروش در صورت تمهید وسایل سقط جنین خارج از مراحل قانونی
59	پیگیری متخلفان فروش داروهای سقط و مشارکت در سقط غیرقانونی از طریق وزارت اطلاعات و دستگاه‌های امنیتی
60	ممنوعیت و تعیین مجازات درجه 5 و جزای نقدی تا 5 برابر عواید حاصله برای فعالیت مراکز سقط غیرقانونی در بستر فضای مجازی
58	محدود کردن توزیع داروهای سقط به داروخانه‌های مجاز و ممنوعیت هرگونه خرید، فروش و پخش آن خارج از سامانه رهیابی
57	تدوین برنامه پیشگیری و مقابله با سقط غیرقانونی جنین توسط قوه قضاییه و وزارت بهداشت
61	مجازات تعزیری، جزای نقدی و مصادره اموال حاصله برای معاونت و مباشرت در تمهید وسایل سقط غیر قانونی
61	انتقال عوائد حاصل از جریمه و مصادره اموال مشارکت کنندگان در سقط غیرقانونی به خزانه جهت درمان ناباروری
61	برخورد سنگین جزایی با مراکز و چرخه‌های تجاری سقط جنین و توزیع کنندگان گسترده‌ی دارو و وسایل سقط جنین

ج: غربالگری و سقط غیرجنینی (دمانی و خودبه خودی)

ماده	تسهیلات اعطایی و تدابیر قانونی
43	پوشش بیمه ای درمان افراد مبتلا به سقط عارضی مکرر
۵۵	برنامه جامع برای مهار، پایش و پیشگیری سقط خود به خودی جنین و ادغام در شبکه بهداشت
۵۶	ضابطه مند کردن سقط در موارد ضروری صرفا با مجوزها و ضوابط علمی، قانونی و مشروع
۵۶	تفسیر معتبر و علمی «حرج» در موارد مجاز سقط
۵۶	تصمیم‌گیری سقط قانونی در کمیسیون تخصصی به وسیله قاضی اختصاصی ظرف یک هفته با امکان تجدیدنظرخواهی
۵۳	اختیاری بودن غربالگری همراه با نظر پزشک متخصص مگر با وجود احتمال عقلایی سقط
۵۳	امکان پوشش بیمه‌ای آزمایش‌های غربالگری مادر و جنین در چارچوب مفاد ماده ۵۳
۵۳	منع توصیه به سقط در دستورالعمل‌های وزارت بهداشت جز در موارد عارضه زا برای مادر یا جنین
۵۳	عدم پیگرد قانونی پزشک در سقط‌های جنین بر اثر ارجاع به غربالگری با وجود شواهد قوی وجود ناهنجاری جنین یا ضرورت درمانی
۵۳	پیگرد قانونی سقط بر اثر مراحل بعدی غربالگری در صورت عدم وجود شواهد قوی وجود ناهنجاری جنین یا ضرورت درمانی
۵۳	عدم پیگرد قانونی پزشک و کارکنان بهداشت و درمان در صورت عدم ارجاع مادر به غربالگری مگر در موارد ضروری
۵۳	استانداردسازی و ارزشیابی عملکرد و صدور و لغو مجوز ارائه دهندگان خدمات بارداری و سلامت مادر و جنین
۵۳	اصلاح روش‌های غربالگری با استانداردسازی به‌روز علمی مقادیر مثبت و منفی کاذب نتایج آزمایشها و تعیین مسئولیت عوامل
۵۳	تعیین آیین نامه تصدیق آزمایشگاه‌ها و مراکز مجاز غربالگری ناهنجاری جنین
۵۴	استقرار سامانه ثبت اطلاعات مراجعین باروری و بارداری، سقط و دلائل آن و نحوه زایمان در کلیه مراکز با رعایت اصول محرمانگی
۵۶	صدور مجوز سقط جنین در صورت احتمال خطر جدی برای جان مادر تا پیش از چهارماهگی

جلوگیری از حرکت‌های معارض

ماده	تسهیلات اعطایی و تدابیر قانونی
73	نسخ کلیه قوانین معارض یا موازی پیشین
۶۴	لغو کلیه معاهدات بین المللی کنترل جمعیت
۵۲	ممنوع بودن عقیم سازی مردان و زنان به جز در مورد خطر جانی مادر
۵۲	ممنوعیت توزیع رایگان یا یارانه ای اقلام جلوگیری از بارداری و تشویق به استفاده از آنها
۵۲	ارائه داروهای هورمونی جلوگیری از بارداری در داروخانه ها و شبکه بهداشت منوط به نظر پزشک
65	اعلام موارد و فراورده‌های وارداتی تراریخته موثر در ناباروری به سازمان پدافند غیر عامل جهت تدوین دستورالعمل لازم
۴۸	کاهش هزینه های روحی و روانی و اقتصادی دوران بارداری و جلوگیری از القای هرگونه ترس و هراس نسبت به بارداری
28	ممنوعیت تولید و پخش هرگونه محتوای مغایر با سیاست های کلی جمعیت
28	ممنوعیت پخش آگهی بازرگانی و تبلیغات محیطی و مجازی در ترویج تجردزدایی و فرزند کمتر و افزایش زمان پخش آگهی با خانواده سه فرزندی و بیشتر
46	تغییر، اصلاح، تکمیل و بروز رسانی علمی متون در راستای تبیین مضرات مادی و معنوی سقط جنین، عوارض داروهای ضد بارداری

حکمرانی (اجرا و نظارت)

1	تشکیل ستاد ملی جمعیت به عنوان متولی اصلی هماهنگی و نظارت بر قانون
71	محکومیت مستنکفین از اجرای این قانون به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه ۴ یا ۵ قانون مجازات اسلامی علاوه بر جبران خسارات وارده و علاوه بر اعمال مجازات موضوع ماده ۱۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری
71	معرفی مستنکفین این قانون به مراجع قضایی توسط سازمان بازرسی یا سایر نهادهای امنیتی
71	ارائه گزارش ۶ ماهه به ستاد ملی جمعیت توسط دستگاه و پیش بینی اختصاص اعتبارات مرتبط با جمعیت بر اساس عملکرد دستگاهها از سال دوم اجرای قانون
72	پیش بینی اعتبارات هزینه ای و اعتبارات تملک دارایی برای اجرای قانون با تاکید بر جهت دهی هزینه های جاری و منابع موجود
۶۳	ابلاغ سیاست های جامع در حوزه مهاجرت داخلی و خارجی برای ارتقاء کمی و کیفی جمعیت
۶۴	لغو کلیه معاهدات بین المللی کنترل جمعیت
28	تدوین پیوست فرهنگی متناسب با سیاست های جمعیت توسط کلیه دستگاهها
19	اهدا جایزه سالیانه ملی جوانی جمعیت
22	رعایت شاخص کیفیت مهدکودک دستگاهها به عنوان یکی از شاخص های ارزیابی دستگاه
28	تدوین برنامه های تلویزیونی مطالبه گری اجرای قانون جوانی جمعیت در صدا و سیما
28	نظارت بر تولیدات محتوای فضای مجازی و فیلم و سریال و تئاتر محصولات نمایش خانگی و نشر آثار
28	ارائه گزارش ارتقای کمی و کیفی اقدامات مرتبط با تکالیف صدا و سیما در این قانون به صورت سالانه توسط شورای نظارت بر صدا و سیما
۵۰	اعتبارسنجی بیمارستان بر اساس کاهش سالانه ۵% میزان زایمان غیر طبیعی در وزارت بهداشت